ଦେବକୀନନ୍ଦନ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ସୁରଜପାଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଅକ୍ଟୋବର 30,1995

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବି. ଏଲ. ହଂସାରିୟା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1951

ଧାରା 331- ମକଦ୍ଦମାର ସଜ୍ଞାନ - ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାଲିକାନା ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ନଥିଲା ।

ପ୍ରଥା ଏବଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା :

ପ୍ରତି ଶପଥ ପତ୍ର - ଯଦି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଦାଖଲ ନ କରାଯାଏ, ତେବେ ପ୍ରତି ଶପଥ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାର ଅଧିକାର ବାଜ୍ୟାପ୍ତ ହେବ ବୋଲି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପରେ ମଧ୍ୟ ଦାଖଲ କରାଯାଇନାହିଁ - ପ୍ରତି ସତ୍ୟପାଠ କରିବାର ଅଧିକାର ଛଡ଼ାଇ ନିଆଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଜମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1951 ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ଦେୱାନୀ ମକଦ୍ଦମା, ପ୍ରତିବାଦୀ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଏକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 331 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ବାରଣ କରାଯାଇଛି । ବିଚାରକାଳୀନ ଅଦାଲତ ତଥା ଅପିଲେଟ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆପତ୍ତିଟିକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ପ୍ରତିବାଦୀ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ : ଯେହେତୁ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଜମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1951ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ତେଣୁ ମାଲିକାନା ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସ୍ୱଭାବତଃ ଅଧିକାରିତାର ଅଭାବ ଥିଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ରିକା ମିସିର ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ ଭାଇୟାଲ୍ ଲାଲ୍, [1974] 1 SCR 290, ଏହା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲେଟ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 9869/1995 ।

S.A. 01 ସଂଖ୍ୟା 2207/1988 ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 5.11.88 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍. କୁଲଶ୍ରେଷ୍ଠ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେ. କେ. ଗୁପ୍ତା (ଏନ୍. ପି.) ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଏହି ଅଦାଲତ 1995 ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1 ତାରିଖରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କେ. କେ. ଗୁପ୍ତା, ଓକିଲଙ୍କୁ ସେହି ତାରିଖଠାରୁ ଚାରି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି-ଶପଥ ପାଠ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ସମୟ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହା କରିବାରେ ବିଫଳ ହେଲେ, ଏହା କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ପ୍ରତି-ଶପଥ ପାଠ ଦାଖଲ କରିବାର ଅଧିକାର ହରାଇବେ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରତି-ଶପଥ ପାଠର ସନ୍ଦର୍ଭ ବିନା ମାମଲା ଗୁଣବତ୍ତା ଉପରେ ସମାଧାନ କରାଯିବ । ଆବେଦନକାରୀ ପୂର୍ବରୁ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ନୋଟିସ୍ ପ୍ରଦାନ କରିସାରିଥିଲେ ଏବଂ ଦସ୍ତି ସେବା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିଲା । ତଦନୁସାରେ ନୋଟିସ ଜାରି କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତି-ଶପଥ ପାଠ ଦାଖଲ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ପ୍ରତି-ଶପଠ ପାଠ ଦାଖଲ କରିବାର ଅଧିକାର ଛଡ଼ାଇ ନିଆଗଲା ।

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଏହି ବିବାଦ ଏବେ ବିଚାର ନହୋଇଥିବା ବସ୍ତୁ ହୋଇ ରହିନାହିଁ । ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ଜମିଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1951 (ସଂକ୍ଷେପରେ, 'ଅଧିନିୟମ') ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇଥାଏ । ଅପିଲକାରୀ ବିଚାରକାଳୀନ ଅଦାଲତରେ ନିଜର ପ୍ରତିରକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତାକୁ ନେଇ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ । ସେ ଏହିପରି ନିବେଦନ କଲେ :

" ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଏବଂ ଜମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 331ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଯାଇଛି । Z.A. ଅଧିନିୟମର ଧାରା 168-A ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ବିକ୍ରୟ ନିଷେଧ ନୁହେଁ । ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ।"

ଅପିଲକାରୀ ଅଦାଲତରେ ମଧ୍ୟ ସମାନ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଦୋହରାଯାଇଛି, କିନ୍ତୁ ଏହାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲ ।

ଚନ୍ଦ୍ରିକା ମିସିର ଏବଂ ଆନର୍ ବନାମ ଭାଇୟାଲ୍, [1974] 1 SCR 290 ମାମଲାରେ ଏହି ଅଦାଲତକୁ ସମାନ ପ୍ରଶ୍ନର ସମ୍ମୁଖୀନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଯାଇଥିଲା ଯେ :

"ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1951ର ଧାରା 209 ଏବଂ 331କୁ ଯେତେବେଳେ ଏକାଠି ପଢ଼ାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ମକଦ୍ଦମା ପରି ଏକ ମକଦ୍ଦମା, ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ମିତ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ଏକ ବିଶେଷ ଅଦାଲତରେ ଦାଖଲ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଏବଂ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ସାଧାରଣ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନିଷିଦ୍ଧ ଥିଲା ।

ଯେହେତୁ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1951 ର ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେତୁ ଏହି ମକଦ୍ଦମାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏକ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଅଧିକାରିତାର ଅଭାବ ଥିଲା, ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ଅପିଲକୁ ଖାରଜ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ଅନୁପାତ ଏହି ମାମଲାରେ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥାଏ । ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଜମିଗୁଡ଼ିକ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଏବଂ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତାକୁ ନେଇ ଆପତ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଅପିଲକାରୀ 2.17 ଏକର ମଧ୍ୟରୁ 0.7 ଏକର ଜମି କିଣିଥିଲେ । ଆବାଦି ଜାଗାରେ ସୀମା ପ୍ରାଚୀର ଥିବା ଗୋଟିଏ କଚ୍ଚା କୋଠା ଏବଂ ଘର ରହିଛି । ଯେହେତୁ ଜମିଗୁଡିକ ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟ ଭାବରେ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ,

ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସ୍ୱାଭାବିକ ଭାବରେ ମାଲିକାନା ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଅଧିକାରିତାର ଅଭାବ ଥିଲା ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କ୍ରୟ କରାଯାଇଥିବା 0.7 ଏକର ଜମି ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଥିବାରୁ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହୋଇଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ବିନା ।

ଆର୍. ପି.

ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ
ଅନୁବାଦିକା
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।